

Postępowania upadłościowe i restrukturyzacyjne od 1 grudnia 2021 tylko elektronicznie

1 grudnia 2021 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych („Ustawa”). Postępowania upadłościowe i restrukturyzacyjne zostały poddane elektroniczacji. Co to oznacza w praktyce?

1. Cel uruchomienia KRZ

Decyzja ustawodawcy o uruchomieniu Krajowego Rejestru Zadłużonych („KRZ”) stanowi formę dostosowania polskiego systemu prawnego do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona), które zobowiązuje państwa członkowskie Unii Europejskiej do utworzenia i prowadzenia rejestru z danymi dotyczącymi postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych. Regulacje te pozostawiają jednocześnie swobodę poszczególnym państwom członkowskim w określeniu, jakie dodatkowe informacje, ponad minimalny zakres określony w powyższym rozporządzeniu, mają podlegać ujawnieniu w rejestrze. Polski ustawodawca zdecydował, że tworzony przez niego rejestr będzie służył pełnej obsłudze teleinformatycznej postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych w bardzo szerokim zakresie.

2. Zakres zmian

Zakres stosowania KRZ jest bardzo szeroki. W odniesieniu do wszystkich postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych wszczynanych na podstawie wniosków, które wpływają do właściwych sądów od dnia 1 grudnia 2021 r.:

- a) orzeczenia wydawane w toku postępowania upadłościowego oraz restrukturyzacyjnego w chwili ich wydania są, wraz z uzasadnieniem, **utrwalane wyłącznie w KRZ**, z wykorzystaniem wzorców udostępnionych w tym systemie i opatrywane kwalifikowanym podpisem elektronicznym;
- b) dostęp uczestników postępowania upadłościowego oraz restrukturyzacyjnego do akt tych postępowań jest możliwy **za pośrednictwem KRZ**;
- c) w postępowaniu upadłościowym i restrukturyzacyjnym wszelkie pisma procesowe (w tym wnioski o ogłoszenie upadłości i wnioski o otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego) oraz dokumenty **wnosi się wyłącznie za pośrednictwem KRZ**, z wykorzystaniem udostępnianych w tym systemie formularzy (np. wierzyciel, który chce zgłosić wierzytelność w postępowaniu upadłościowym swojego kontrahenta, musi dokonać tego zgłoszenia wyłącznie za pośrednictwem KRZ);
- d) pisma oraz dokumenty wniesione w inny sposób **nie wywołują skutków prawnych**, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu lub organu postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego.

Warto jednak pamiętać, że KRZ nie znajduje zastosowania w postępowaniach upadłościowych i restrukturyzacyjnych wszczynanych na podstawie wniosków, które wpłynęły do właściwych sądów przed 1 grudnia 2021 r. W tych postępowaniach pisma procesowe i dokumenty wnosi się w formie papierowej, a wszelkie obwieszczenia w dalszym ciągu podlegają publikacji w MSiG. Należy zatem na bieżąco weryfikować informacje publikowane w MSiG, mimo uruchomienia KRZ.

3. Wyjątki od zasady wnoszenia pism i dokumentów za pośrednictwem KRZ

Obowiązek wnoszenia pism procesowych oraz dokumentów za pośrednictwem KRZ **nie dotyczy**:

- a) pism procesowych i dokumentów zawierających **informacje niejawne** w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;

- b) ofert składanych w toku **przetargu lub aukcji**;
- c) pism wnoszonych przez **wierzycieli**, którym przysługują należności **ze stosunku pracy, należności alimentacyjne** oraz niektóre **renty**; a także
- d) pism procesowych oraz dokumentów składanych przez dłużnika/upadłego, który nie prowadzi działalności gospodarczej i wobec którego można ogłosić tzw. **upadłość konsumencką**.

W przypadkach, o których mowa w pkt. c) i d) powyżej, istnieje jednak możliwość złożenia pisma lub dokumentu za pośrednictwem KRZ.

4. Jawność KRZ jako udogodnienie dla wszystkich przedsiębiorców

KRZ stanowi narzędzie dedykowane nie tylko bieżącej obsłudze informatycznej postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych, lecz **stanowi ono instrument możliwy do codziennego wykorzystania przez każdego przedsiębiorcę**. KRZ podzielony jest na cztery moduły, a jeden z tych modułów, tj. Portal Publiczny, nie wymaga zalogowania ani posiadania konta w systemie. Za pośrednictwem Portalu Publicznego **każdy** może **bezpłatnie** przeglądać wszelkie obwieszczenia publikowane w toku postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych, pozyskiwać informacje o przebiegu każdego postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego, a także pozyskiwać informacje o majątku wchodzącym w skład masy upadłości dowolnego podmiotu. Warto zatem na bieżąco weryfikować informacje publikowane w Portalu Publicznym, ponieważ w ten sposób można m.in.:

- a) zbadać, **czy nasz potencjalny kontrahent nie jest bankrutem** bądź nie jest zagrożony bankrutem (obwieszczenie zarządzenia o wpisaniu do repertorium wniosku o ogłoszenie upadłości naszego potencjalnego kontrahenta powinno być sygnałem ostrzegawczym przed zawarciem jakiegokolwiek umowy z takim podmiotem; podobnie, powinniśmy zachować ostrożność, jeżeli w KRZ ukaże się obwieszczenie zarządzenia o wpisaniu do repertorium wniosku restrukturyzacyjnego złożonego przez podmiot, z którym negocjujemy umowę);
- b) zweryfikować **aktualny status wypłacalności naszego dłużnika** (ukazanie się obwieszczenia zarządzenia o wpisaniu do repertorium wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli dotyczy naszego dłużnika, może bowiem oznaczać, że w niedługim czasie zostanie on postawiony w stan upadłości, a my najprawdopodobniej – biorąc pod uwagę niską efektywność postępowań upadłościowych – nie odzyskamy już naszych należności w całości z majątku dłużnika);
- c) ustalić, czy istnieje **szansa nabycia przedsiębiorstwa upadłego** lub interesujących nas innych składników majątku upadłego (w KRZ publikowane są dane dot. składników masy upadłości – na podstawie KRZ możemy zatem sprawdzić, co wchodzi w skład danej masy upadłości i co w związku z tym prędzej czy później zostanie wystawione przez syndyka na sprzedaż; warto podkreślić, że dane udostępniane za pośrednictwem wyszukiwarki składników masy upadłości dostępne są bez względu na to, czy posiadamy status wierzyciela wobec upadłego, którego majątek zamierzamy nabyć – dostęp do tych danych jest bowiem swobodny z uwagi na udostępnienie ich w Portalu Publicznym).

KRZ daje również możliwość **dostępu do danych niezbędnych do podjęcia dalszych działań windykacyjnych** przeciwko osobom, które ponoszą wobec wierzycieli odpowiedzialność solidarną lub subsydiarną z dłużnikiem za jego zobowiązania. Obwieszczeniu w KRZ podlegają bowiem m.in.:

- a) prawomocne postanowienie o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika z uwagi na to, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów (postanowienie

- oddalające wniosek o ogłoszenie upadłości na tej podstawie stanowi dowód bezskuteczności egzekucji przeciwko spółce handlowej);
- b) pełne dane dłużnej spółki, w stosunku do której oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości na wskazanej powyżej podstawie. Co więcej, w przypadku dłużników będących spółkami osobowymi, zakresem obwieszczenia dokonywanego w KRZ objęte są dodatkowo dane wspólników odpowiadających za zobowiązania spółki osobowej bez ograniczenia całym swoim majątkiem – wierzyciel może zatem, na podstawie samego tylko KRZ, uzyskać komplet danych niezbędnych do podjęcia działań ukierunkowanych na odzyskanie swoich należności bezpośrednio od tych wspólników spółek osobowych, którzy za zobowiązania spółki odpowiadają z nią subsydiarnie swoimi majątkami osobistymi.

Warto też nadmienić, że KRZ ułatwi wierzycielom **występowanie z powództwem wobec członków zarządu** spółek z o.o. oraz prostych spółek akcyjnych o zapłatę z tytułu odpowiedzialności członków zarządu za długi tych spółek (odpowiedzialność tych osób aktualizuje się w wyniku bezskuteczności egzekucji skierowanej do spółek). Co prawda zakresem obwieszczenia dokonywanego w KRZ nie są objęte dane członków zarządu, niemniej każdy wierzyciel, który **dostatecznie usprawiedliwi** potrzebę przejrzenia akt sądowych postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem z pkt. a) powyżej, może uzyskać dostęp do tych akt za pośrednictwem KRZ.

Wierzyciel ma więc możliwość zapoznania się z dokumentami znajdującymi się w tych aktach i odszukania w nich m.in. informacji o miejscu zamieszkania reprezentantów dłużnej spółki (osób, których będzie dotyczyło planowane przez niego powództwo) oraz spisu wierzycieli tej spółki – dwóch podstawowych dokumentów, stanowiących załączniki do wniosku o ogłoszenie upadłości, które pozwalają nie tylko na skuteczne procesowo wytoczenie powództwa (dane adresowe reprezentantów spółki), lecz także na merytoryczną ocenę szans tego powództwa (spis wierzycieli spółki, pozwalający m.in. ocenić, w jakim stopniu wniosek o ogłoszenie upadłości spółki był spóźniony, a w konsekwencji – jakie są szanse pozwanych na obronę przed powództwem wierzyciela spółki o zapłatę nieregulowanych przez tę spółkę długów).

KRZ jest dostępny *online* pod adresem: <https://prs.ms.gov.pl/krz>.

Zapraszamy do kontaktu z naszymi prawnikami z zespołu postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych:

dr hab. Andrzej Wierciński
adwokat, senior partner
mail:
andrzej.wiercinski@wkb.pl

Klaudia Frączzak-Kospin
radca prawny, counsel
mail:
klaudia.kospin@wkb.pl

Wiktor Danielak
radca prawny, senior associate
mail:
wiktor.danielak@wkb.pl

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (t.j.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1909).